

Rapport - möte med förtroendevalda SSS

Datum: 2020-02-10

Plats: Lärosal SSS

Deltagare:

Förtroendevalda på SSS

Plikträdet (PR): Lisa Holmqvist, vice ordförande

Sammanfattning

Under mötet hade Plikträdet ett öppet samtal med de förtroendevalda. Eftersom de förtroendevalda inte var valda vid Pliktrådets första besök var detta rådets första möte med de förtroendevalda vid SSS. Diskussionerna utgick till stor del ifrån det som Plikträdet uppmärksammat vid första besöket på förbandet. Materiel, medinflytande och utbildning stod i fokus under samtalet, men även andra ämnen diskuterades, såsom hälsa, resor, lokaler och vistelseutrymmen samt attityder.

Det saknas materiel samt utbildning i personlig anpassning av tilldelat materiel. Fortsatt så delas det inte ut någon alternativ känga till Känga 90. Förbandet saknar fortfarande en LMA och skyddsassistenterna har inte fått den utbildning de ska ha.

De värnpliktiga känner sig bortglömda av förbandet, på grund av den omorganisering som pågår, där kompaniet ska flyttas till en ö utanför Karlskrona. Detta har påverkat utbildningen på många sätt, inte minst befälens arbetsmiljö.

Inledning

Den 10 februari 2020 besökte Plikträdet SSS en andra gång, för att i huvudsak informera om Värnpliktskongressen 2020. Vid besöket fick Lisa Holmqvist från Plikträdet sitta ner tillsammans med de förtroendevalda och återkoppla till det tidigare besöket. Vid rådets första besök hade inte de förtroendevalda valts, så detta var Pliktrådets första möte med de förtroendevalda på SSS. Diskussionerna kretsade i huvudsak om materiel, medinflytande och utbildning. Under mötet följde vi upp sådant Plikträdet reagerat på vid tidigare besök samt hade en öppen dialog.

Diskussion

Materiel

De förtroendevalda berättar att de inte har fått ut några camelbacks, att kläderna är för stora för väldigt många samt att de inte fick ut knäskydd förrän ungefär halvvägs in i utbildningen. Generellt så ser materieltilldelningen olika ut på olika plutoner.

Värnpliktiga vid SSS har tidigare under året kontaktat Pliktrådet på grund av möjligt materiel, framförallt tält. Pliktrådet hänvisade de förtroendevalda vidare till kompaniet, men då ingenting har hänt i ärendet ska de förtroendevalda lyfta frågan vidare med förbandet.

Oket fick de värnpliktiga inte börja använda förrän halva GU var genomförd. Pliktrådet har sett liknande företeelser på flertalet förband, där argumentet oftast är att alla ska se likadana ut. Detta är inte ett godtagbart argument. Att använda stridsvästen istället för oket har en direkt negativ påverkan på den fysiska hälsan för många värnpliktiga. Att bära oket från början kan förebygga belastningsskador som är vanliga en bit in i utbildningen.

De förtroendevalda berättar också att en individ vid kompaniet har fått bröstinflammation på grund av ryggsäcken. Återigen så har anpassning av materielen stort värde för individens välmående och stridsvärde. Pliktrådet frågade därför de förtroendevalda om plutonerna fått utbildning i anpassning av personligt materiel, men ingen av plutonerna har fått utbildning i detta. Detta är ytterligare en bidragande faktor till onödiga skador, då mycket av materielen som tilldelas går att anpassa efter individen, men man måste få utbildning i hur man gör samt hur materielen ska sitta för att det inte ska skada kroppen.

Alla värnpliktiga vid SSS har fått ut inlägg till kängorna. Flertalet har trots detta fått problem med fötterna, vilket är mycket vanligt bland värnpliktiga. Vid SSS erbjuds dock inte byte av känga när man fått problem med Känga 90. Detta är mycket märkligt. Är en individ i behov av en annan känga så ska Försvarshälsan skriva intyg för byte av känga till exempelvis Känga 08, alternativt ge individen stöd för att hitta ett civilt alternativ.

Medinflytande

Vid tiden för Pliktrådets möte hade de förtroendevalda deltagit vid fyra kompaninämnder samt två förbandsnämnder. Vid förbandsnämnderna har skolchefen och ställföreträdande skolchef närvarat.

Vid SSS finns det förtroendepersoner, NVK-representanter, skyddsassistenter samt HBTQ-förtroendevald. Samtliga förtroendevalda har fått förtroendemannautbildningen, men skyddsassistenter saknar skyddsassistentutbildning.

Skyddsassistenterna berättar att de har utvärderat OS och har återkopplat till förbundet om det som av de värnpliktiga ansågs vara tveksam verksamhet alternativt dåligt hanterat.

Hälsa

De förtroendevalda förmedlar till rådet att de värnpliktiga vid SSS upplever personalen på Försvarshälsan som otrevliga. De värnpliktiga känner sig inte hörda; ”hälsan lyssnar inte”.

Resor

De värnpliktiga har haft enstaka problem med resor och dialog med adjutanten. Detta uttrycks inte som ett stort problem, men en förbättrad dialog mellan värnpliktiga och adjutanten är önskvärd.

Lokaler och vistelseutrymmen

Det finns fortfarande en hel del problem med värnpliktskasernen. Bland annat så är det svartmögel i pentryt i västra flygen.

Pentryt i östra flygeln fungerar bra och används av de värnpliktiga. Båda uppehållsrummen fungerar bra och är öppna för de värnpliktiga att nyttja.

Attityder

De värnpliktiga vid SSS upplever attitydproblem från personal på förrådet. Delar av förrådspersonalen är otrevliga och det förekommer att de uttrycker sig olämpligt och kränkande. Detta är ett problem som SSS måste ta tag i.

Pliktrådet önskar att de förtroendevalda vid SSS uppmärksammar denna fråga och tar den vidare.

Utbildning

De värnpliktiga uttrycker att de känner sig bortglömda av SSS, på grund av den omorganisering som sker och flytten ut till Kungsholmen. Förtroendevalda berättar att detta har påverkat årets värnpliktiga till så hög grad att det har ändrat inställning hos många; många som från början tänkt ta anställning ställer sig nu mer tveksamma till detta.

De förtroendevalda berättar också att de har för få befäl för antalet värnpliktiga. Befälens dåliga arbetsmiljö och höga arbetsbelastning märks av på utbildningen.

Schema

Schemat, och då även schemat över ledigheter, har varit otydligt genom hela utbildningen. Även här berättar de förtroendevalda att det tydligt märks att årets värnpliktiga har blivit bortprioriterade av SSS.

Högvakt

Värnpliktiga vid SSS skulle ha gått högvakt under tre veckor, men detta blev inställt. När detta inträffade fanns det ingen plan B eller förberedelse från förbandet och kompaniet; ingen visste vad de skulle göra med de värnpliktiga som skulle ha gått högvakt. Detta resulterade i två veckor materielltjänst, vilket inte kändes som kvalitativ utbildning eller effektiv utbildningstid.

De värnpliktiga är missnöjda med hur förbandet hanterade situationen, då den enda kvalitativa utbildningen under dessa veckor var för enstaka individer som fick slutföra skjutprov.

Det är av yttersta vikt att all tid och utbildning som genomförs under plikttjänstgöring är meningsfull. Detta för att vi ska kunna legitimera pliktlagen samt för att de värnpliktiga och samhället ska finna förtroende för totalförsvarspplikt och försvaret.

BU

Förtroendevalda förklarar för Pliktrådet att kommunikationen mellan GU-kompaniet och skolan är mycket dålig. Det märks tydligt för de värnpliktiga som tillhör skolan under sin BU; de olika utbildningsplatserna ger olika direktiv och de värnpliktiga hamnar ofta i kläm.

De som civilt, innan sin värnplikt, hade genomfört Fartygsbefäl klass åtta fick inte tillgodoräkna sig denna utbildning under sin BU; dessa individer fick alltså genomföra utbildningen igen. De berörda värnpliktiga känner missnöje över detta, då de menar på att det är slöseri med tid. Pliktrådet instämmer i detta.

Samtal med kompaniet

Förbandet hade fortfarande ingen LMA vid Pliktrådets andra besök, vilket inte är acceptabelt. Kompanichefen berättade för rådet att de i närtid ska anställa en PV-konsulent som kommer att få LMA som tillikauppgift.

Under vecka 26 ska den nuvarande värnpliktskasernen vara tömd och renoveringen ska påbörjas. Det ska genomföras en totalrenovering med stambyte som beräknas vara klart till inryck 2023. Under tiden som renoveringen genomförs kommer GU-kompaniet att vara placerade på Kungsholmen.

Mycket på förbandet och kompaniet kretsar för tillfället kring flytten till Kungsholmen. Det framkommer att kompaniledningen redan på förhand misstänker att det kommer finnas för lite plats för fritidsutrymmen för de värnpliktiga. Kompanichefen uttrycker att han hoppas på att de värnpliktiga "klagar" på att detta vid första kompaninämnden. Pliktrådet hoppas att kompaniet gör det de kan för att ordna detta problem, redan innan de värnpliktiga är på plats.

Utbildningens upplägg kommer att ändras för kommande värnpliktskullar. Delar av den utbildning som genomförs idag, såsom skonettsegling, OS och reservvecka kommer att gå bort, och istället kommer de värnpliktiga att få 6–8 veckor praktik ombord på "grå båt".

Samarbetsområden

Pliktrådet arbetar vidare med sina arbetsområden samt fortsätter att hålla en god dialog med förbandet för att tillsammans göra grundutbildningen bättre. De förtroendevalda arbetar vidare på förbandet och ska vara tydliga med vikten av att ha en LMA och en tydlig struktur för medinflytandet.

Ärenden såsom dålig kommunikation med adjutant hoppas Pliktrådet att man kan driva vidare på kompaniet. Gällande frågor såsom dålig attityd på förrådet samt ett icke välkomnande klimat på Försvarshälsan önskar Pliktrådet att de förtroendevalda, i samarbete med Pliktrådet, driver dessa frågor vidare på förbandet och mot Försvarsmaktens ledning.

Avslutning

Pliktrådet önskar att förbandet stöttar de värnpliktiga i anpassning av den utrustning man har tillgång till samt vidareutvecklar medinflytandet på förbandet och skapar en struktur, utbildar skyddsassistenter och tillsätter en LMA.

Det är mycket olyckligt att de värnpliktiga känner sig bortprioriterade och att de uttrycker oro över befälens arbetsmiljö. Pliktrådet har förståelse för förbandets höga arbetsbelastning i och med flytten, men hoppas på att förbandet utvärderar hanteringen av situationen, utbildningen och arbetsmiljön.

Tack för ett givande möte och ett gott samarbete!

Lisa Holmqvist

Arbetsmiljö- och säkerhetsansvarig